

**Muzeum
Etnograficzne**

Oddział Muzeum
Narodowego
we Wrocławiu

ZAKŁAD NARODOWY
IM. OSSOLIŃSKICH

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA

***Jaka refleksja o kulturze jest dzisiaj potrzebna Europie?
Wyzwania, dylematy, perspektywy***

Wrocław, 22–23.09.2016 r.

ORGANIZATORZY:

- Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Zarząd Główny
- Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Oddział we Wrocławiu
- Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego
- Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego
- Muzeum Etnograficzne Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu
- Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu

Szanowni Państwo,

mamy zaszczyt i przyjemność zaprosić Państwa do uczestnictwa w ogólnopolskiej konferencji naukowej, która odbędzie się we Wrocławiu w dniach 22–23.09.2016 roku w ramach XCII Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oraz uroczystych obchodów 70-lecia powstania Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Historia nauk o kulturze, takich jak: antropologia społeczno-kulturowa, kulturoznawstwo, folklorystyka, muzeologia, socjologia, filozofia, literaturoznawstwo, uprawianych na starym kontynencie współtworzona jest między innymi przez refleksję nad kulturowym dziedzictwem Europy. Pojęcie kultury, a także tego, co kulturowe funkcjonuje jako wyraźny idiom w myśli naukowej tychże dyscyplin, inicjując ich stopniowe przemiany, takie, jak na przykład: powstanie nowej wrażliwości, pojawienie się nowych paradygmatów czy też nowatorskich, czasem alternatywnych stylów ich uprawiania, a także narzędzi analitycznych i koncepcyjnych. Konferencja ma na celu poszerzenie i wzbogacenie dyskursu o roli i statusie kultury we współczesnej Europie o rozważania prowadzone przez reprezentantki i reprezentantów przywołanych powyżej dyscyplin. Dzięki temu, jak sądzimy, możliwe będzie zainicjowanie dyskusji naukowej przyjmującej szerokie, antropologiczne rozumienie kultury, obejmujące wszelkie dziedziny życia człowieka, a zatem oprócz sztuki i literatury, również religię, ekonomię, wartości, normy, zwyczaje oraz prawo.

Z tego względu, że konferencja odbędzie się we Wrocławiu, mieście, które nosi w 2016 roku zaszczytne miano Europejskiej Stolicy Kultury, chcielibyśmy zaproponować jej uczestnikom następujące wątki tematyczne:

- *Europejskość: czym jest „europejskość” i „kultura europejska”?* W jakim stopniu współczesna Europa zachowuje swoją tożsamość, między innymi w toku dbałości o dziedzictwo kulturowe, a na ile otwiera się na świat, wchłaniając zjawiska i style życia przekraczające granice kontynentu.
- *Refleksja o kulturze: Czy możliwe jest przekroczenie pojęcia kultury?* Jakie tryby recepcji tej kategorii ulegają wyciszeniu, a które z nich okazują się szczególnie nośne w ramach antropologii, ale także poza nią – w dyscyplinach ościennych i szerzej – w nauce oraz w dyskursie publicznym? Jaka jest współczesna europejska refleksja o kulturze, a jaka być powinna? Jakiej refleksji o kulturze potrzebuje współczesna Europa?

W toku konferencji pragniemy dokonać zatem pogłębionego namysłu nad współczesną Europą, którą kształtują bezustannie, a w szczególności dziś, zarówno dynamiczne przeobrażenia geopolityczne i procesy globalizacyjne (m.in. ruchy migracyjne oraz towarzyszące im reakcje społeczeństwa, konflikty światopoglądowe, religijne, etniczne i narodowe), jak i zmiany społeczno-kulturowe. Nie zamierzamy także unikać trudnych problemów wykluczenia społecznego, nietolerancji wobec Innych, nacjonalizmu czy wręcz ksenofobii. Zagadnienia te są poddawane analizie antropologicznej, socjologicznej oraz filozoficznej. Interpretacje te stają się częścią naszych wyobrażeń o Europie, a tym samym częścią rzeczywistości europejskiej.

Wspomnianym wyżej problemom zostanie poświęcona sesja plenarna, podczas której referaty wygłoszą wybitni przedstawiciele nauk humanistycznych i społecznych, m.in:

- Dr hab. Marcin Brocki (Uniwersytet Jagielloński)
- Prof. dr hab. Michał Buchowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu/Uniwersytet Europejski Viadrina)
- Prof. dr hab. Wojciech Burszta (Uniwersytet SWPS)
- Dr hab. Olga Danglova (Słowacka Akademia Nauk)
- Prof. dr hab. Janina Hajduk-Nijakowska (Uniwersytet Opolski)
- Prof. dr hab. Zbigniew Jasiewicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- Prof. dr hab. Katarzyna Kaniowska (Uniwersytet Łódzki)
- Dr hab. Grażyna Kubica (Uniwersytet Jagielloński)
- Prof. dr hab. Zbigniew Libera (Uniwersytet Jagielloński)
- Prof. dr hab. Ryszard Nycz (Uniwersytet Jagielloński)
- Prof. dr hab. Krzysztof Pomian (Muzeum Europy w Brukseli)
- Prof. dr hab. Aleksander Posern-Zieliński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Chcąc zachować dobrą humanistyczną tradycję intelektualnej rozmowy, oprócz sesji plenarnej zaplanowaliśmy także dyskusje w ramach paneli tematycznych organizowanych przez Sekcję Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Serdecznie zapraszamy do nadsyłania propozycji wystąpień do następujących paneli:

Panel I: *Antropologiczne konteksty krytyki kulturowej*

Organizator: Sekcja Metodologiczna PTL

Panel dotyczyć będzie zagadnień geopolityki, religijności, neoliberalizmu, edukacji, ekonomii (gospodarki), historii idei, sprawczości, podmiotowości, które stanowią przedmiot zainteresowań krytyki kulturowej. Referaty zaprezentowane podczas panelu będą podejmowały także refleksję nad kategorią zmiany społeczno-kulturowej oraz obserwowanymi współcześnie praktykami społecznymi, które w istotny sposób wpisują się w kontynentalne style życia, procesy i zjawiska, kształtujące kategorię „europejskości”.

Panel II: *Ubranie czy przebranie? Budowanie tożsamości indywidualnej i grupowej poprzez ubiór*

Organizator: Sekcja Stroju Ludowego PTL

Zaprezentowane podczas panelu referaty poruszać będą zagadnienia z zakresu czterech obszarów tematycznych: 1) rekonstrukcje strojów ludowych oraz strojów historycznych i ich współczesne zastosowanie w procesie budowania tożsamości grupowej w Europie; 2) ubiory grup subkulturowych i ich symbolika; 3) etnodizajn w ubiorze jako nowa odsłona europejskiego dziedzictwa kulturowego i jako inspiracja do współczesnych poszukiwań w modzie codziennej, ulicznej, jak i tej z wybiegów modowych; 4) współczesna moda pomiędzy masowością a indywidualizmem.

Panel III: *Współczesna folklorystyka europejska. Teorie, metody, problemy badawcze*

Organizator: Sekcja Folklorystyczna PTL

Panel poświęcony będzie krytycznej refleksji nad dominującymi w folklorystyce europejskiej tendencjami w zakresie podejmowanych tematów oraz stosowanych ujęć metodologicznych. Celem panelu jest podjęcie refleksji zarówno nad tym, jaki wkład wnosi czy może wnieść folklorystyka do badań nad europejskim dziedzictwem kulturowym, jak i jakie są możliwości zastosowania metod badawczych wypracowanych na gruncie folklorystyki do analizy współczesnych zjawisk społecznych i jakie korzyści mogą płynąć z folklorystycznych badań nad współczesnością.

Panel IV: *Europejskość w muzeum. Muzeum w europejskości*

Organizator: Sekcja Muzeologiczna PTL

Panel poświęcony będzie zagadnieniom muzeologicznym. Wygłoszone podczas panelu referaty dotyczyć będą zarówno problematyki roli i miejsca muzeów we współczesnej Europie, jak i rozmaitych form działań podejmowanych przez wybrane grupy muzeów lub poszczególne instytucje. Jednak naczelnym motywem wystąpień będzie „europejskość” rozumiana jako kategoria wspólnotowości.

Panel V: *Historia mówiona – etnografia – antropologia kulturowa: strategie, paralele, kontrasty*

Organizator: Sekcja Antropologii Historii PTL

Panel poświęcony będzie prezentacji i dyskusji wokół najnowszych idei i pomysłów interpretacyjnych, jakie pojawiły się niedawno w polskim środowisku historyków, socjologów, antropologów kulturowych zajmujących się polem badań historii mówionej.

Osoby zainteresowane uczestnictwem w konferencji prosimy o przysłanie formularza zgłoszeniowego do 30 kwietnia 2016 roku na adres: konferencjaptl2016@gmail.com.

O wynikach kwalifikacji poinformujemy Państwa do 15 maja 2016 roku, wtedy też podamy szczegóły organizacyjne oraz poprosimy o wniesienie opłaty konferencyjnej w wysokości 100 zł dla członków PTL, 200 zł dla osób spoza PTL.

Z pozdrowieniami

prof. dr hab. Michał Buchowski – przewodniczący komitetu organizacyjnego
prof. nadzw. UW dr hab. Eugeniusz Kłosek – przewodniczący komitetu organizacyjnego
dr Katarzyna Majbroda – sekretarz konferencji
dr Michał Mokrzan – sekretarz konferencji